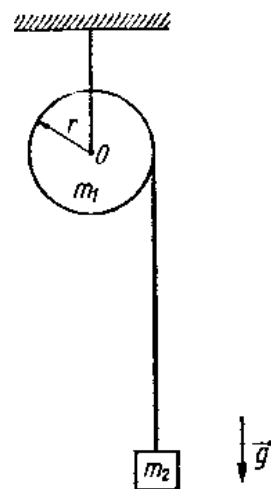

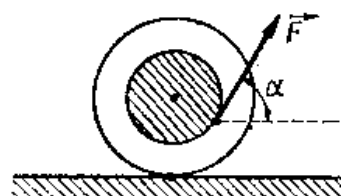
BRYŁA SZTYWNA -zadania

1. Kula o masie $m = 150 \text{ g}$ toczy się po płaszczyźnie poziomej z prędkością $v = 8 \text{ m/s}$. Jaka siła na drodze $s = 12 \text{ m}$ można ją zahamować aż do zatrzymania się?
2. Obliczyć moment siły hamującej M , która zatrzyma się w czasie $t = 15 \text{ s}$ dysk o masie $m = 10 \text{ kg}$, o promieniu $r = 12 \text{ cm}$, obracający się z prędkością $n = 1800 \text{ obr/min}$.
3. Obliczyć, jaką część całkowitej energii kinetycznej stanowi energia obrotu w przypadku toczących się bez poślizgu po poziomej płaszczyźnie: a) obręczy, b) pełnego walca, c) kuli.
4. Obliczyć przyspieszenie mas m_1 i m_2 zawieszonych na nieważkiej, nierozdzielnej nici przerzuconej przez blok obracający się bez tarcia. Blok ma moment bezwładności I i promień R . Nici nie ślizga się po bloku. Obliczyć naciąg T_1 i T_2 nici.
5. Na bleczek w kształcie krążka o promieniu $r = 0,1 \text{ m}$ i masie $m_1 = 0,5 \text{ kg}$ nawinięta jest nić, na której końcu zawieszony jest ciężarek o masie $m_2 = 1 \text{ kg}$ (rys.1). Znaleźć przyspieszenie ciężarka i naciąg nici.

Rys. 1.

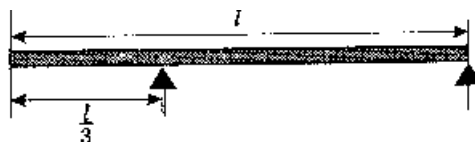
- 6*. Za koniec nitki nawiniętej na szpulkę (rys.2) ciągniemy siłą F skierowaną pod kątem α do poziomu. Określić, dla jakich kątów szpulka będzie się nawijać, dla jakich odwija się oraz znaleźć kąt, dla którego szpulka posuwa się ruchem postępowym. Określić minimalną wielkość siły F w ostatnim przypadku.

Rys. 2.

7. Mamy dwie kule wykonane z materiału o tej samej gęstości. Objętość $V_1 = 8V_2$. Jaki jest stosunek ich momentów bezwładności względem osi przechodzących przez środki?
8. Oblicz przyspieszenie, z jakim staczał się będzie bez poślizgu walec z równi pochyłej o kącie nachylenia $\alpha = 30^\circ$.
9. Jaki jest związek pomiędzy momentem pędu, a energią wirującego ciała?
10. Znając energię kinetyczną wirującego ciała bryły sztywnej E oraz moment bezwładności bryły I , oblicz moment pędu bryły sztywnej L .
11. Oblicz energię kinetyczną toczących się bez poślizgu brył ($m = 1 \text{ kg}$, $v = 10 \text{ m/s}$):
  - a/ walca,
  - b/ kuli,
  - c/ cienkiej obręczy.

12. Oblicz siły nacisku belki na punkty podparcia, jeżeli masa belki $m = 100 \text{ kg}$, jej długość $l = 3 \text{ m}$, a belkę podparto tak jak pokazuje rysunek obok.

13. Z równi pochyłej stacza się kula, walec i obryzek. Które z tych ciał osiągnie podstawę równi najszybciej, jeśli staczają się z tej samej wysokości h . Przyspieszenie ziemskie wynosi g .

Odp.

$$1. F = \frac{7mv^2}{10s} = 0,56N, \quad 2. M = \frac{mr^2 60\pi}{2\Delta t} = 0,904 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2},$$

$$3. \text{a/ } E_c = mv^2, \quad E_{obr} = \frac{1}{2} E_c; \quad \text{b/ } E_c = \frac{3}{4} mv^2, \quad E_{obr} = \frac{1}{3} E_c;$$

$$\text{c/ } E_c = \frac{7}{10} mv^2, \quad E_{obr} = \frac{2}{7} E_c.$$

$$4. a = \frac{(m_1 - m_2)g}{m_1 + m_2 + \frac{I}{r^2}}, \quad T_1 = g \frac{2m_1 m_2 + \frac{Im_1}{r^2}}{m_1 + m_2 + \frac{I}{r^2}}, \quad T_2 = g \frac{2m_1 m_2 + \frac{Im_2}{r^2}}{m_1 + m_2 + \frac{I}{r^2}}.$$

$$5. a = \frac{m_2}{\frac{m_1}{2} + m_2} g = 7,85 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, \quad N = \frac{m_1 m_2}{\frac{m_1}{2} + m_2} g = 3,92N; \quad 6. F_{min} = \frac{mgf}{\cos \alpha_{gr} + f \sin \alpha_{gr}}.$$

$$7. \frac{I_1}{I_2} = 32. \quad 8. a = \frac{2}{3} g \sin \alpha = 3,27 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}. \quad 9. E = \frac{L^2}{2I}. \quad 10. L = \sqrt{2IE}.$$

$$11. \text{a/ } E = \frac{3}{4} mv^2 = 75J, \quad \text{b/ } E = \frac{7}{10} mv^2 = 70J, \quad \text{c/ } E = mv^2 = 100J.$$

$$12. N_1 = \frac{3}{4} mg = 735N, \quad N_2 = \frac{1}{4} mg = 245N.$$

$$13. \text{Wskazówka: } v = \sqrt{\frac{2gh}{1+k}}, \quad I = kmr^2;$$